

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Zavřela a soudců JUDr. Petry Flídrové a JUDr. Jana Kolby ve věci

žalobců: a) **D. P. S.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX

b) **E. N. K.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX

c) **M. A. E. K.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX

d) **M. P. K.**, narozený XXXXX
bytem XXXXX

žalobci a) až d) zastoupeni advokátem Dr. Vratislavem Pěchotou
sídlem Mánesova 1645/87, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Jedovnická s.r.o.**, IČO 28137205
sídlem Kouřimského 2532, 393 01 Pelhřimov
zastoupenému advokátem Mgr. Bc. Peterem Mrázikem
sídlem Pražákova 1008/69, 639 00 Brno

o určení vlastnictví

o vydání předběžného opatření

o odvolání žalovaného proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 26. 7. 2024, č. j. 52 C 176/2024-83

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v odvoláním napadeném výroku I **mění** tak, že se návrh na vydání předběžného opatření, jímž se ukládá žalovanému povinnost nenakládat s pozemky p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 18 028 m² a p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 11 235 m², vše v katastrálním území XXXXX, obec Brno, zamítá.
- II. V odvoláním napadeném výroku II **se** usnesení soudu prvního stupně **potvrzuje**.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje: Radka Bezděková

1. V záhlaví označeným usnesením Městský soud v Brně (dále rovněž „soud prvního stupně“ či „soud“) nařídil předběžné opatření, kterým žalovanému uložil, aby žádným způsobem nenakládal s pozemky KN p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 18 028 m² a KN p.č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 11 235 m², vše v k. ú. XXXXX, obec Brno (výrok I) a dále mu uložil, aby se zdržel zastavění pozemků KN p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 18 028 m² a KN p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 11 235 m², vše v k. ú. XXXXX, obec Brno (výrok II). Dále soud uložil žalobcům, aby společně a nerozdílně zaplatili ČR-Městskému soudu v Brně na soudním poplatku z podaného návrhu na vydání předběžného opatření částku 1 000 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok III).
2. Proti tomuto usnesení podal žalovaný odvolání, v němž uvedl, že z odůvodnění usnesení není zřejmé, proč mu soud prvního stupně zakázal disponovat s nemovitostmi, když ani žalobci ve svém návrhu na vydání předběžného opatření neuvádějí žádné relevantní skutečnosti, zejména z čeho dovozují reálnou obavu, že bude s nemovitostmi, do vydání meritorní rozhodnutí, vlastnicky nakládat. Z konstantní judikatury přitom vyplývá, že navrhovatel předběžného opatření musí osvědčit existenci žalovaného nároku, ale hlavně pak prokázat skutečnosti, pro které je nutné zatímne upravit poměry mezi účastníky řízení. Navíc se žalobci v meritu věci domáhají určení vlastnického práva pouze ke spoluvlastnickým podílům na nich, v kumulativní výši id. 17/36, a není zde dán procesní prostor k tomu, proč by se mělo omezení nakládání s pozemky vztahovat i na spoluvlastnický podíl o velikosti id. 19/36, který není žalobou (a tedy řízením) dotčen. Dle žalované nemůže obstát ani předběžné opatření v bodě II napadeného usnesení, tj. v uložení povinnosti „zdržet se zastavění pozemků“. Žalobci důvod pro jeho nařízení spatřují podle svých slov v tom, že bylo vydáno „stavební povolení“ ze dne 25. 4. 2022. Žádné stavební povolení vydáno nebylo, ale toliko územní rozhodnutí, které bez stavebního povolení výstavbu neumožňuje. Pokud tedy nebylo vydáno veřejnoprávní rozhodnutí, které by umožňovalo výstavbu z pohledu stavebního práva, tím méně existují důvody, proč tuto činnost zakázat, navíc ve formě předběžného opatření. Žalobci v návrhu na předběžné opatření neuvádí, jak se má výstavba předmětných pozemků dotknout, jen obecně hovoří o „výstavbě“, aniž by soudu předestřeli, co to bude pro jejich budoucí využití znamenat a proč výstavbu v této procesní fázi zakazovat, když s ní nebylo započato. Vydané územní rozhodnutí pak není rozhodnutím, které svědčí určité osobě, ale je rozhodnutím vážící se k pozemku (in rem), a se nejedná se tedy o zátěž pozemku, jak uvádí žalobci, ale jde principiálně o jeho zhodnocení. Žalobci se tedy mýlí v tom, že by příprava dalšího využití pozemků vedla k poškození jejich práv. Navrhuje proto, aby odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že se návrh na vydání předběžného opatření zamítá.
3. Žalobci se k odvolání žalovaného nevyjádřili.
4. Krajský soud v Brně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o. s. ř.“), po zjištění, že odvolání bylo podáno v zákonné odvolací lhůtě (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o. s. ř.), a že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), přezkoumal napadené usnesení i řízení jemu předcházející v odvoláním napadených výrocích I a II, a bez nařízení jednání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.) dospěl k závěru, že odvolání žalovaného je částečně důvodné.
5. Výrok III o povinnosti žalobců zaplatit soudní poplatek nebyl odvoláním dotčen a nabyl samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
6. Podle § 102 odst. 1 o. s. ř., je-li třeba po zahájení řízení zatímne upravit poměry účastníků, nebo je-li po zahájení řízení obava, že by výkon rozhodnutí v řízení posléze vydaného mohl být ohrožen, může soud nařídít předběžné opatření.
7. Podmínky pro nařízení předběžného opatření ve stadiu po zahájení řízení jsou v zásadě totožné s podmínkami, jež zákon stanoví pro nařízení předběžného opatření před zahájením řízení podle § 74 a násl. o. s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Radka Bezděková

8. Podle § 75c odst. 1 o. s. ř. platí, že nepostupoval-li podle § 75a nebo podle § 75b odst. 2, předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, nebo že je tu obava, že by výkon soudního rozhodnutí byl ohrožen, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením.
9. V daném případě bylo žalobci, v rámci, již zahájeného řízení o věci samé (o určení vlastnictví), navrženo vydání předběžného opatření, jímž by bylo žalovanému (mimo jiné) zakázáno nakládat s pozemky p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 18 028 m² a p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 11 235 m², vše v katastrálním území XXXXX, obec Brno (dále také „předmětnými nemovitostmi“), a to z potřeby zatímní úpravy poměrů účastníků řízení. Jak vyplývá ze shora citovaného ustanovení občanského soudního řádu, předběžné opatření může být nařízeno jen tehdy, bylo-li prokázáno, že je dána potřeba zatímní úpravy poměrů účastníků řízení. Procesní odpovědnost za výsledek řízení (důkazní břemeno) v tomto směru má navrhovatel. Ostatní rozhodné skutečnosti (zejména nárok sám) nemusí být spolehlivě prokázány (postaveny najisto), a k nařízení předběžného opatření postačuje, jsou-li alespoň osvědčeny, tj. jeví-li se alespoň jako pravděpodobné. Procesní odpovědnost i v tomto směru má rovněž navrhovatel (viz Drápal, L. § 75c [Nařízení předběžného opatření]. In: Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 437).
10. Podle ustálené rozhodovací praxe platí, že při rozhodování o návrhu na vydání předběžného opatření podle § 75c o. s. ř. z důvodu potřeby zatímní úpravy poměrů účastníků je třeba, aby jeho navrhovatel alespoň v rovině skutkových tvrzení osvědčil existenci hmotně právního nároku, který lze uplatnit v řízení ve věci samé a k němuž se povinnosti navrhované k uložení v předběžném opatření váží. Zákon nepředpokládá, že by soud měl provádět při rozhodování o nařízení předběžného opatření dokazování. Z povahy řízení o návrhu na nařízení předběžného opatření vyplývá, že soud vzhledem ke krátké lhůtě, v níž musí o takovém návrhu rozhodnout, nemůže provádět dokazování a vyjde pouze ze skutečností tvrzených v návrhu, jež jsou v době jeho podání osvědčeny. Rozhodné skutečnosti stran potřeby upravit zatímně poměry účastníků je povinen soudu prokázat, popřípadě osvědčit, ten, kdo návrh na vydání předběžného opatření podal. Ve smyslu ustálené judikatury je vyžadováno, aby žalobce (navrhovatel) osvědčil základní skutečnosti, tj. existenci důvodů pro nařízení předběžného opatření, ale i přiměřenost uplatněného nároku (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 1507/14; všechna zde uváděná rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na internetových stránkách <https://nalus.usoud.cz>).
11. K tomu je žádoucí doplnit, že „co do podmínky "prokázání" jde o více než osvědčení, tedy že o důvodech potřeby prozatímní úpravy musí navrhovatel soud přesvědčit, na druhé straně však zde nemá místo dokazování v procesním smyslu, pro které z povahy věci není prostor (viz kupříkladu absence jednání). U ostatních "skutečností, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením" postačí, budou-li osvědčeny, tj. aby se jevíly pravděpodobnými“ (usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 2700/13).
12. Pokud jde o prokázání potřeby zatímní úpravy poměrů účastníků řízení, jako zákonného předpokladu nařízení předběžného opatření, jak vyplývá z citované právní úpravy i judikatorních závěrů, je nutno respektovat požadavek, aby bylo spolu s návrhem na vydání předběžného opatření prokázáno, že žalovaný již činí kroky ke zcizení či zatížení konkrétních nárokovaných pozemků.
13. V projednávané věci však žalobci ani netvrdili skutečnosti, odůvodňující naléhavou potřebu zatímní úpravy poměrů, když v návrhu na vydání předběžného neuvedli, že by žalovaný činil konkrétní kroky ke zcizení či zatížení předmětných pozemků. Nebyly tak dány důvody pro nařízení předběžného opatření, jímž by byla žalovanu uložena povinnost nenakládat s předmětnými pozemky (viz výrok I). Odvolací soud proto usnesení soudu prvního stupně v odvoláním

napadeném výroku I změnil (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) tak, že se návrh na vydání předběžného opatření zamítá.

14. Ve vztahu k výroku II, jímž bylo žalovanému uloženo zdržet se zastavění předmětných pozemků, neshledal odvolací soud námitky žalovaného důvodnými.
15. Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že žalobci v řízení náležitě osvědčili, že pozemky žalobou a předběžným opatřením dotčené, jim byly ve významných částech jejich ideálních podílů soudy vydané. Dále osvědčili, že vlastnické právo k nim je v katastru nemovitostí vedené na jiného vlastníka (žalovaného), jakož i to, že do katastru nemovitostí nebyli katastrálním úřadem zapsáni, a že se svého práva k id. částem pozemků řádně domáhají určovací žalobou. Též bylo pravomocným rozhodnutím příslušného stavebního úřadu postavené na jisto, že i pozemky p. č. XXXXX a p. č. XXXXX v k. ú. XXXXX jsou určeny k zastavění. Soud dále dovozoval, že listinnými důkazy do spisu založenými bylo dostatečně osvědčené, že by zastavěním pozemků bylo podstatně zasaženo do vlastnického/spoluvlastnického práva žalobců (byť žalobci možnou dispozici s pozemky neprokazují) tak možnost jejich zastavění je reálná, a to právě pro pravomocné stavební rozhodnutí o umístění stavby, a proto návrhu na vydání předběžného opatření vyhověl, když zásahy do pozemků mohou žalobce hrubě poškodit.
16. Z výše uvedených závěrů soudu prvního stupně vyplývá, že žalobci v řízení o nařízení předběžného opatření prokázali, že žalovaný již činí kroky k budoucí výstavbě souboru staveb nazvané „Nové Vinohrady“, která má zasahovat mj. i pozemky, které jsou předmětem žaloby na určení vlastnictví v daném řízení. Tato skutečnost byla osvědčena územním rozhodnutím Úřadu městské části města Brna, Brno – Vinohrady ze dne 25. 4. 2022 zn. BVIN 03708/2022/27 o umístění stavby, nazvané Nové Vinohrady, Novostavba souboru staveb, ulice Pod Hády a Jedovnická, Brno, která má zasahovat mj. i pozemky parc. č. XXXXX a XXXXX v k. ú. XXXXX.
17. I když z územního rozhodnutí nevyplývá oprávnění k vlastní stavební činnosti, které je založeno teprve vydáním stavebního povolení, jedná se podle odvolacího soudu o významný krok předcházející samotné realizaci výstavby, který byl činěn žalovaným z pozice vlastníka předmětných nemovitostí (zapsaného na LV XXXXX k. ú. XXXXX) a je třeba zatímne upravit poměry a zabránit, aby bez možné ingerence žalobců (nezapsaných vlastníků), probíhaly další fáze již započatého procesu plánované výstavby. Nařízení předběžného opatření lze zároveň považovat za adekvátní a přiměřené omezení žalovaného, neboť žalobci byli pravomocným soudním rozhodnutím (rozsudkem Městského soudu v Brně ze dne 24. 8. 2018, č. j. 41 C 87/2017-155, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2024, č. j. 18 Co 240/2018-301) určeni vlastníky předmětných pozemků, celkem k id. 17/36 předmětných pozemků, což z pohledu jejich celkové výměry (XXXXX - ostatní plocha o výměře 18 028 m² a KN p. č. XXXXX - ostatní plocha o výměře 11 235 m²) představuje jejich podstatnou část.
18. Na základě uvedených důvodů odvolací soud usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném výroku II jako správné potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Brno 21. srpna 2024

JUDr. Jan Zavřel v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Radka Bezděková